
ANNOUNCEMENTS

THE 14TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM
"SPECTROSCOPY IN THEORY AND PRACTICE"
Nova Gorica, Slovenija, 10.-13. travnja 2005.

Simpozij organizira Slovensko kemijsko društvo - Spektroskopska sekcija i Politehnika Nova Gorica uz međunarodni znanstveni odbor od 13 članova. Simpozij će imati plenarna i stručna predavanja, usmene i posterske prezentacije te će se izložiti nova spektroskopska oprema i instrumenti. Dvadesetak je pozvanih predavača, iz 10 država. Glavne teme Simpozija bit će atomska spektroskopija (apsorpcijska, emisijska i fluorescencijska), spektroskopija X-zrakama i slične tehnike, spektrometrija masa, gama-spektroskopija i slične metode, laserska spektroskopija, molekularna spektroskopija, kemometrija i spektroskopija bioloških membrana.

Važni datumi su: 15. siječnja 2005., kada je bio rok za slanje sažetka i 15. ožujka 2005., kada je bio rok za registraciju po sniženoj cijeni od 200 € za sudionike (kasnije je cijena 250 €), 50 € za studente te 800 € za izlagače opreme. Registracija za sudionike i izlagače, ali ne i za studente, omogućuje pristup predavanjima i izložbi, knjigu sažetaka te ulaznice za koktel dobrodošlice i svečanu večeru Simpozija. Do 15. veljače 2005. trebale su biti poslana potvrde o prihvaćanju sažetaka te 3. obavijest o Simpoziju.

Prihvaćeni sažeci bit će tiskani u Knjizi sažetaka. Originalni znanstveni članci primljeni tijekom Simpozija razmotrit će se za tiskanje u posebnom izdanju *Acta Chimica Slovenica*.

Obavijesti o ovom Simpoziju i registracijski letak nalaze se na internetskoj adresi: <http://www.p-ng.si/~isstp>.

Adresa sastanka je: Politehnika Nova Gorica, 14 ISSTP, P.O.Box 301, SI-5001 Nova Gorica, Slovenija.

Zrinka Kovarik

VI. SIMPOZIJ HRVATSKOGA DRUŠTVA ZA ZAŠTITU
OD ZRAČENJA s međunarodnim sudjelovanjem
Stubičke Toplice, 18.-20. travnja 2005.

Organizator skupa je Hrvatsko društvo za zaštitu od zračenja, a suorganizatori su Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada i Institut "Ruđer Bošković", Zagreb. Cilj simpozija je okupiti stručnjake različitih profila, koji se bave zaštitom od zračenja, iz znanstveno-istraživačkih institucija, medicine i gospodarstva te im na taj način omogućiti razmjenu informacija i znanja. Simpozij će se održati pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Državnog zavoda za zaštitu od zračenja, Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo te Agencije za posebni otpad.

Teme Simpozija su: Opće teme od interesa za zaštitu od zračenja, Dozimetrija zračenja i instrumentacija, Biološki učinci zračenja, Izloženost stanovništva zračenju, Zaštita od zračenja u medicini, Radioekologija, Neionizirajuća zračenja i Ostalo.

Simpozij je organiziran u obliku plenarnih predavanja koja će održati pozvani predavači te usmenih izlaganja. Planirano je i organiziranje izložbe. Službeni jezici Simpozija bit će hrvatski i engleski, bez prevođenja.

Važni datumi: krajnji rok za prijavu sažetka bio je 30. studenoga 2004. Rok za predaju radova, koji će biti tiskani u Zborniku radova bio je 1. veljače 2005. Registracija po sniženoj cijeni (550,00 kn) bila je moguća do 1. ožujka 2005. godine. Plaćanjem kotizacije sudionik stječe pravo na sve tiskane materijale Simpozija, Zbornik radova, koktel dobrodošlice, kavu ili čaj tijekom odmora, izlet i svečanu večeru. Svi sudionici Simpozija s plaćenom kotizacijom dobit će potvrdu o sudjelovanju, a od Povjerenstva za trajno usavršavanje Hrvatske liječničke komore zatraženo je određivanje broja bodova koje donosi sudjelovanje na Simpoziju.

Iako su rokovi za prijavu sažetaka i predaju radova prošli, svi koji žele sudjelovati u radu Simpozija kao slušači mogu se prijaviti elektroničkom poštom na adresu: simpozij-hdzz@imi.hr. Prijava će biti moguća i na mjestu održavanja skupa (Hotel "Matija Gubec", Stubičke Toplice). Detaljne informacije o znanstvenom skupu dostupne su na internetskoj adresi: <http://www.hdzz.hr>, a informacije o smještaju sudionika u hotelu na adresi: <http://www.hotel-mgubec.com>.

Nevenka Kopjar

12TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON TOXICITY ASSESSMENT (ISTA12)

Kiathos, Grčka, 12.-17. lipnja 2005.

Skup će se održati u organizaciji Odsjeka za planiranje i regionalni razvoj Sveučilišta u Tesaliji (Grčka). Cilj je skupa predstavljanje znanstvenih dostignuća i radova u području znanosti o okolišu. Posebna će se pozornost posvetiti suradnji znanstvenika s različitim stručnjacima iz područja menadžmenta, zakonske regulative i sveučilišta.

Na skupu su predviđena predavanja koja će održati pozvani predavači, usmena priopćenja i posterske prezentacije. Sažeci se mogu prijavljivati u okviru sljedećih tema: Nove mikro-tehnike za mjerenje učinaka onečišćivača, Biotoksini, Kemikalije endokrini disruptori, Genotoksičnost, mutagenost i imunotoksičnost, Biodegradacija i bioremedijacija, Biomarkeri i biosenzori, Interaktivni učinak kemikalija, Primijenjena istraživanja vodenih i kopnenih ekosustava uporabom (mikro)bio-testova (kemikalije, pitke, površinske, podzemne, morske vode, efluenti, otpadne vode, sedimenti, tla i kruti otpad), Laboratorijske tehnike i njihovo vrednovanje u okolišu, Procjena rizika i opasnosti, Biološko testiranje i strategija kontrole okoliša, "Točkasta onečišćenja" i akcidentalni izljevi, Gospodarenje opasnim otpadom, Toksičnost efluenata, "On-line" nadzor toksičnosti i Biološki onečišćivači: mikro-tehnike za otkrivanje genetički preinačenih i transgeničnih organizama.

Sažeci se mogu poslati putem Interneta, a krajnji rok za slanje sažetaka je 30. travnja 2005. godine. Postoji mogućnost objavljivanja radova u posebnom izdanju časopisa *Environmental Toxicology*. Registracija po sniženoj cijeni moguća je do 1. svibnja 2005. godine. Informacije o skupu i preliminarni program nalaze se na internetskoj adresi: <http://www.ista12.prd.uth.gr>.

Irena Brčić Karačonji

THIRD WORLD CONGRESS ON CHEMICAL, BIOLOGICAL AND RADIOLOGICAL TERRORISM (CBMTS-Industry IV)

Dubrovnik, Hrvatska, 17.-23. rujna 2005.

Kongres organiziraju Ministarstvo obrane Republike Hrvatske i Applied Science and Analysis Inc. (ASA), Aberdeen, Maryland, SAD. Hrvatski organizacijski odbor vode Zvonko Orehovec i Slavko Bokan. Internetska adresa kongresa je: <http://www.asanltr.com>. E-mail adrese su: cbmts@asanltr.com i cbmts@morh.hr. Informacije o kongresu nalaze se i u časopisu The ASA Newsletter.

Kongres će se održati u hotelu Excelsior, a sudionici će biti smješteni u hotelima "Excelsior", "Lero" i "Park". Sudionici koji se prijave do 31. svibnja 2005. plaćaju sniženu kotizaciju.

Izlaganja na kongresu biti će usmena ili na posterima. Sažeci na engleskom, do 250 riječi, trebaju se poslati elektroničkom poštom najkasnije do 7. svibnja 2005. Sažeci smiju sadržavati samo tekst, bez tablica ili slika.

Kongres počinje radionicom (17.-18. rujna) na temu širenja oružja za masovno uništavanje. Izlaganja na kongresu (18.-23. rujna) biti će podijeljena u sedam sekcija, od kojih je jedna demonstracija opreme i materijala koji se koriste u obrani od djelovanja oružja za masovno uništavanje.

Elsa Reiner

REPORTS

RISK ASSESSMENT SUMMER SCHOOL - RASS X
Bodensee, Njemačka, 25. rujna - 3. listopada 2004.

U organizaciji IUTOX-a od 25. rujna do 3. listopada sudjelovala sam u 10. ljetnoj školi o procjeni rizika (*Risk Assessment Summer School - RASS X*), koja je održana na Bodenskom jezeru na granici Njemačke i Švicarske.

RASS je vrsta aktivnog učenja koja daje prednost raspravama između profesora i sudionika, a manje su zastupljena predavanja. Cilj skupa bio je mladim znanstvenicima toksikolozima omogućiti proširivanje znanja i stjecanje iskustva u području procjene rizika. Svi sudionici morali su unaprijed pripremiti seminar vezan uz vlastito područje rada (tzv. *study case*).

U ljetnoj školi sudjelovalo je 24-ero mladih toksikologa iz Argentine, Belgije, Hrvatske, Irana, Italije, Japana, Kine, Kube, Mađarske, Nigerije, Norveške, Njemačke, Pakistana, SAD-a, Švedske i Švicarske. Njihovi radovi o procjeni rizika obuhvaćali su lijekove, pesticide, otapala, naftu, nikotin, teške metale i konzervanse. Predavanja su održali priznati svjetski znanstvenici, članovi fakultetskog vijeća: E. Faustman (SAD), W. Hayes (SAD), B. Lambert (Švedska), T. Malmfors (Švedska), I. Purchase (UK), P. Peters (Nizozemska) i P. Slovic (SAD).

Rad škole bio je organiziran u tri dijela. Svako jutro po pet sudionika ukratko je izložilo svoj rad o procjeni rizika, nakon čega je nastavljeno s predavanjima iz sljedećih područja: Opća toksikologija i procjena rizika, Procjena izloženosti, Načela analize rizika, Reproductivna toksikologija, Genotoksičnost i mutagenost, Karcinogenost, Imunotoksikologija i epidemiologija, Načela etike i dobrobiti za eksperimentalne životinje i Percepcija i komunikacija rizika. Nakon kratke pauze za ručak, rad je nastavljen raspravama o seminaru koji se prezentirao sljedeći dan, a one su često potrajale i do kasno u noć.

Unatoč nazivu "ljetna škola", vrijeme je bilo više jesenje nego ljetno. Poludnevni izlet brodom po Bodenskom jezeru i boravak u prekrasnome

švicarskom gradiću Stein am Rhein bili su jedini trenuci predaha tijekom ove prilično zahtjevne, ali vrlo korisne ljetne škole o procjeni rizika.

Irena Brčić Karačonji

17TH CONGRESS OF THE EUROPEAN SLEEP
RESEARCH SOCIETY

Prag, Češka, 5.-9. listopada 2004.

Kongres Europskog društva za istraživanje spavanja održava se svake dvije godine i najvažnija je znanstvena aktivnost Društva. Ove godine održan je u Pragu, gdje se okupilo oko 1200 europskih i svjetskih znanstvenika i stručnjaka, ponajviše liječnika, psihologa i biologa, kako bi razmijenili najnovije spoznaje u području istraživanja i medicine spavanja.

Kongresne aktivnosti započele su 4. i 5. listopada sponzoriranim satelitskim simpozijima, stručnim sastancima, radionicama i tečajevima. Kongres je službeno započeo 6. listopada svečanom ceremonijom otvaranja nakon čega je održana sekcija Young Scientists Symposium.

Prezentacije sudionika na Kongresu bile su organizirane u obliku tematskih simpozija, usmenih, posterskih, video i diskusijskih sekcija te prikaza kliničkih slučajeva poremećaja spavanja. Vođeci svjetski stručnjaci održali su plenarna predavanja o aktualnim temama u području spavanja - sindromu apneje, filogenezi spavanja, konsolidaciji pamćenja tijekom spavanja i spavanju adolescenata. Vođene su dvije diskusijske sekcije o spavanju žena i vretenima spavanja te debata o tome što je dug u spavanju.

Suradnice Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada Biserka Radošević-Vidaček i Adrijana Koščec Đuknić na skupu su prezentirale dio rezultata istraživanja dobivenih u okviru projekta "Problem pospanosti: psihofiziološki i bihevioralni aspekti", koji se odnose na promjene preferirane cirkadijurne faze i rasporeda spavanja adolescenata te na utjecaj preferencija i karakteristika spavanja na dnevno

funkcioniranje adolescenata koji pohađaju nastavu u dvije smjene. Prezentirani radovi naišli su na velik interes s obzirom na aktualnost teme i originalnost nacрта istraživanja. Dvosmjenski sustav nastave u našoj zemlji omogućuje provođenje jedinstvenog "prirodnog eksperimenta" u kojem možemo ispitivati karakteristike spavanja, dnevnu pospanost i dnevno funkcioniranje adolescenata u drugačijim uvjetima organizacije nastave nego što je to u većini zemalja svijeta. Provedena i planirana istraživanja nagrađena su s dvije nagrade Društva i financijskom potporom sudjelovanja na Kongresu.

Naime, Europsko društvo za istraživanje spavanja posvećuje veliku pozornost stimuliranju mladih znanstvenika kako bi ustrajali i napredovali u karijeri upravo u području istraživanja i medicine spavanja. Stoga se mladim znanstvenicima na Kongresu dodjeljuju četiri vrste nagrada i stimulacija: novčana pomoć za putne troškove i troškove boravka, *Young Scientists Award* i usmena prezentacija rada u okviru *Young Scientists Symposium*, zatim *European Sleep Research Society - Sanofi Synthelabo Sleep Research Grant* te nagrada *Helgi Krisbjernardson* za najbolje usmene i posterske prezentacije. Od navedenih nagrada, kao mladom znanstveniku dodijeljene su mi prve tri. Dobivene nagrade i priznanja neprocjenjiva su pomoć i poticaj u nastavku provedbe ispitivanja karakteristika spavanja i dnevnog funkcioniranja adolescenata u okviru projekta "Problem pospanosti: psihofiziološki i bihevioralni aspekti".

Adrijana Koščec Đuknić

BASIC TOXICOLOGY COURSE

Plitvička jezera, Hrvatska, 10.-16. listopada 2004.

Toksikološki tečaj pod nazivom "Basic Toxicology Course" održan je u listopadu 2004. godine u hotelu "Jezero" na Plitvičkim jezerima. Organizator tečaja bio je EUROTOX u suradnji s Hrvatskim toksikološkim društvom. Voditeljica tečaja bila je Heidi Foth, a organizatorica tečaja u Hrvatskoj Jasna Kniewald. EUROTOX je snosio troškove tečaja (osim troškova registracije) na temelju prethodne prijave i postavljenih kriterija za sudjelovanje na tečaju. Jedan od uvjeta pri izboru polaznika bio je završen fakultet iz područja kemije, biokemije, biologije, farmakologije, medicine ili farmacije.

Tečaj je bio namijenjen mladim znanstvenicima iz zemalja Središnje i Istočne Europe. Prisustvovalo je sedamnaest polaznika iz Hrvatske, po pet iz Bugarske i Srbije i Crne Gore, četiri iz Rumunjske, tri iz Slovenije i po jedan sudionik iz Mađarske, Italije, Makedonije i Bosne i Hercegovine. Iz Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada tečaju je prisustvovalo troje asistenata (Marija Šarić, Maja Lazarus i Ivan Pavičić). Prije tečaja svi sudionici dobili su odgovarajuću literaturu: CD sa sadržajem tečaja i udžbenik "Načela biokemijske toksikologije" ("Principles of Biochemical Toxicology", autor John Timbrell). Zbog opširnosti obrađivanog područja, prethodno proučavanje literature bilo je iznimno važno za uspješno sudjelovanje na tečaju.

Predavači su bili međunarodno priznati znanstvenici iz područja toksikologije: Emanuela Corsini (Department of Pharmacological Sciences, University of Milan, Italija), Heidi Foth (Institute of Environmental Toxicology, Haale/Saale, Njemačka), Hans Temmink (Department of Toxicology, Wageningen University, Nizozemska) i John Timbrell (Department of Pharmacy, King's College London, UK). Znanstvenici iz Hrvatske: Veda Marija Varnai, Davor Plavec i Branimir Šimić, pod vodstvom Jasne Kniewald, predano su pomagali polaznicima u svladavanju opširne tematike tečaja.

Tečaj je bio sastavljen od predavanja koja su održavana u prijepodnevnim satima. Obradivane su brojne teme iz područja opće toksikologije: toksikološka kinetika, biotransformacija, izloženost toksinima, citopatologija, karcinogeneza i genetička toksikologija, toksikološki testovi i procjena rizika. Održana su i veoma zanimljiva predavanja iz imunotoksikologije i toksikologije bubrega i jetre. Nakon kratkog odmora, u poslijepodnevnim satima održavane su toksikološke radionice (*problem solving/discussion sessions*). Podijeljeni u manje skupine, polaznici su rješavali problemske zadatke tematski vezane uz prethodno održana predavanja. Rad i raspravu skupina vodili su i usmjeravali mentori iz Hrvatske zajedno sa stranim predavačima. Obveza polaznika tečaja bilo je polaganje završnog pismenog ispita, a svi polaznici koji su ga uspješno položili dobili su odgovarajuće potvrde.

Marija Šarić, Maja Lazarus i Ivan Pavičić

STRUČNI SASTANAK HRVATSKOG DRUŠTVA ZA MEDICINU RADA HRVATSKOGA LIJEČNIČKOG ZBORA - Daljnji doprinos unapređenju zdravlja radnika i zaštiti na radu

Varaždin, Hrvatska, 12. i 13. studenog 2004.

Redoviti stručni sastanak Hrvatskog društva za medicinu rada HLZ-a održan je u Varaždinu 12. i 13. 11. 2004. godine. Varaždin je po treći puta bio domaćin i organizator ovog skupa (prethodni su održani 1975. i 1993. godine). Pokrovitelji sastanka bili su Varaždinska županija, Grad Varaždin i Hrvatski zavod za medicinu rada.

Nakon svečanog otvaranja i 20-minutne "šetnje" Varaždinom uz stare i nove razglednice grada i varaždinsku muziku, sastanak je nastavljen prema programu aktivnosti u procesu trajnog unapređivanja znanja i vještina u djelatnosti medicine rada.

U cilju harmonizacije zakonodavstva i usklađivanja praktične primjene europskih kriterija i preporuka u području zaštite zdravlja radnika, Hrvatski zavod za medicinu rada i Hrvatsko društvo za medicinu rada HLZ-a sa svrhom daljnjeg podizanja razine sveukupne zaštite i unapređenja zdravlja i sigurnosti na radu, promicanja zdravoga radnog mjesta i zadovoljnog radnika na radnome mjestu, održali su drugi tečaj trajnog usavršavanja namijenjen izobrazbi svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika pod nazivom Hrvatska i europske direktive u području zaštite zdravlja radnika.

Obradene su sljedeće teme: EU kriteriji izobrazbe u medicini rada (Jadranka Mustajbegović), Praktične smjernice za siguran rad s računalima (Ana Bogadi-Šare), EU direktive u području djelovanja karcinogenih i mutagenih štetnosti (Marija Zavalić), Primjena međunarodnih kriterija u području zdravstvenog nadzora pomoraca i zrakoplovnog osoblja (Igor Jelčić), Iskustva u području zdravstvenog nadzora pomoraca (Danica Barković, Milana Varinac-Barač), Iskustva u području zdravstvenog nadzora željezničara (Marija Muše-Danielov) i Međunarodni kriteriji u području zdravstvenog nadzora zrakoplovaca (Zoran Lolić).

Nakon izloženih uvodnih izlaganja provedena je opsežna rasprava iz koje se moglo zaključiti da u pogledu donošenja propisa stanje zadovoljava, jer se usklađivanje obavlja kontinuirano i planirano, a radna skupina aktivno radi na propisima zdravstvenog nadzora željezničara.

Na kraju tečaja Jadranka Mustajbegović iznijela je rezultate Radionice održane u rujnu 2004. tijekom prvog tečaja "Sustavom kvalitete do mreže medicine rada". Analizirani su indikatori ustroja, provedbe i ishoda. Vodeći indikatori ustroja su: osoblje (81 %), oprema (73 %), trajna edukacija (69 %); provedbe: preventivni pregledi (78 %), aktivnosti u odboru zaštite na radu (38 %), analiza pobola - ozljede na radu, profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom (33 %); ishoda: smanjenje ozljeda na radu, profesionalne bolesti i bolesti u vezi s radom (66 %), zadovoljstvo radnika (62 %), korekcija radnih uvjeta (46 %).

Ovom tečaju prisustvovali su predstavnici sindikata i zaštite na radu nekih poduzeća. Tijekom trajanja sastanka organiziran je i posjet Metalnoj industriji Varaždin d. d., uz uvid u tehnološki proces proizvodnje, štetnosti na radu, korištenje osobne zaštite na radu, predavanje o specifičnim uvjetima rada te oštećenjima zdravlja radnika u ovoj industriji.

Drugi dan stručnog sastanka, održana su sljedeća stručna predavanja: Zdravstvena zaštita radnika u Županiji varaždinskoj (Slavenka Majski-Cesarec), Oštećenja zdravlja radnika Metalske industrije Varaždin (Mirjana Šanjek). Nakon stanke održana je Izborna skupština Hrvatskog društva za medicinu rada, na kojoj je jedna od točaka u radnom dijelu bila rasprava o aktualnim Pravilnicima HLZ-a te je uz izmjene donesen prijedlog prihvaćanja pravilnika koji su nakon Skupštine upućeni Glavnom odboru HLZ-a.

Nakon izvješća predsjednice, tajnice i blagajnice, rasprave i usvojenih izvješća, dana je razrješnica vodstvu Društva, uključujući i Upravni odbor, te je izabran novi Upravni odbor Društva. Nova predsjednica je Željka Ilić, a prva dopredsjednica Vlasta Dečković-Vukres.

Slavenka Majski-Cesarec